

U z n e s e n i e :

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **V. spol., s. r. o.**, K. X. D., IČO: X., zast. Mgr. I. F. PhD., advokátom X. L., M. proti odporkyni **JUDr. V. O.**, ul. P. X., B., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze, R. X., D., IČO: X. zast. JUDr. Ľ. G., advokátom X. M., **H. o návrhu navrhovateľa na vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty**, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. 11. 2007 č. k. 35Cbi/54/2006-70, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. 11. 2007 č. k. 35Cbi/54/2006-70 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 19. 11. 2007 č. k. 35Cbi/ 54/2006-70 odporkyni uložil povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosti nachádzajúce sa v meste D., k.ú. K. a to stavby: závodný klub súp. č. X. na pozemku KN parc. č. X. a závodný klub súp. č. X. na pozemku KN parc. č. X. a pozemky registračné číslo C- KN: parc. č. X. – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 841 m², parc. č. X. – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 785 m², parc. č. X. zastavané plochy a nádvorcia o výmere 448 m² a parc. č. X. – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 584 m² zapísané na LV č. X. Správy katastra D. na úpadcu v časti B – vlastníci pod por. č. 2 v celosti (podiel 1/1) oproti povinnosti navrhovateľa vrátiť v prospech konkurznej podstaty úpadcu 1.508.551, 34 Sk.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že predmetom sporu je návrh navrhovateľa na vylúčenie nehnuteľností špecifikovaných v petite žaloby z konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze so sídlom v D. podľa § 19 ZKV, v ktorom zákon o konkurze a vyrovnaní vyžaduje povinnosť správcu konkurznej podstaty úpadcu s náležitou odbornou starostlivosťou zapísať do konkurznej podstaty úpadcu všetky veci vymedzené v ust. § 6 ZKV, o ktorých má za to, že patria do konkurznej podstaty s právami tzv. tretích osôb (ktoré nie sú účastníkmi konkurzného konania a ktoré sa cítia zápisom konkrétnych vecí do konkurznej podstaty úpadcu dotknuté, pretože majú za to, že sú ich vlastníkmí) podať vylučovaciu žalobu, predmetom ktorej je návrh na vylúčenie týchto vecí z konkurznej podstaty. Takzvané vylučovacie žaloby sa spravidla opierajú o vlastnícke právo navrhovateľa k veciam, ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty sa navrhovateľ podanou žalobou domáha a aj keď sa otázka vlastníckeho práva vo výroku rozhodnutia vydaného v konaní o návrhu na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty priamo nerieši, súd túto otázku skúma ako otázku prejudiciálnu s tým, že v odôvodnení rozhodnutia sa s ňou musí vysporiadať. Na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že navrhovateľ od kúpnej zmluvy, ktorú uzatvoril dňa 01. 02. 2005 so spoločnosťou S. s.r.o. so sídlom v D. dňa 08. 11. 2005 odstúpil; odstúpením od zmluvy zanikli všetky práva a povinnosti zmluvných strán z predmetnej zmluvy čo znamená, že z hľadiska vlastníckeho práva nastal taký právny stav, aký existoval pred uzavretím kúpnej zmluvy zo dňa 01. 02. 2005, a to ďalej znamená, že vlastníkom predmetných nehnuteľností sa späť stal navrhovateľ. Z uvedeného dôvodu zápisom týchto nehnuteľností došlo k porušeniu vlastníckych práv navrhovateľa, na základe čoho sa navrhovateľ opodstatnene podanou žalobou domáhal vylúčenia nehnuteľností špecifikovaných v petite žaloby z konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze so sídlom v D., pričom na uvedenej skutočnosti nič nemení ani fakt, že v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu S. s.r.o. so sídlom v D. boli predmetné nehnuteľnosti zapísané na LV č. X., k.ú. K. v prospech úpadcu, pretože údaj uvedený v katastri nehnuteľností je záväzný len v tom prípade, ak sa nepreukáže opak. Pokiaľ ide o argumentáciu právneho zástupcu odporkyne, že vylúčením nehnuteľností špecifikovaných v petite žaloby z konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze, D. dôjde k poškodeniu ostatných konkurzných veriteľov uvedeného úpadcu (ostatných vo vzťahu k S. a.s. B.), pretože správkyňa konkurznej podstaty uznala S. a.s. B. jej prihlásenú pohľadávku ako pohľadávku s právom na oddelené uspokojenie,

súd považoval za potrebné zdôrazniť, že samotný navrhovateľ už v petite žaloby navrhol uložiť správkyňi konkurznej podstaty vylúčiť označené nehnuteľnosti z konkurznej podstaty oproti povinnosti navrhovateľa vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze, D. sumu 1. 508. 551, 34 Sk, t. j. sumu, ktorú spoločnosť S. s.r.o., D. uhradila za navrhovateľa na základe čl. IV kúpnej zmluvy zo dňa 01. 02. 2005 S. a.s. B., čomu súd vo svojom rozhodnutí vyhovel, preto nemožno konštatovať, že by bola spoločnosť S. s.r.o., D. vylúčením predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty v dôsledku odstúpenia od zmluvy a tým aj jej konkurzní veritelia jednostranne poškodení. Na základe uvedených skutočností súd žalobe vyhovel.

Proti rozsudku sa odvolala odporkyňa a žiadala jeho zrušenie. Uviedla, že navrhovateľ uplatnil podaným návrhom zo dňa 01. 02. 2006 len nárok na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty, t. j. špecifikovaných nehnuteľností. Uvedené nehnuteľnosti sú v celosti zapísané na LV č. X. k.ú. K. v prospech úpadcu, pretože bola medzi sporovými stranami uzatvorená dňa 01. 02. 2005 platná a účinná kúpna zmluva. Táto zmluva neobsahuje rozvázovaciu podmienku pre prípad, že by úpadca neuhradil kúpnu cenu a vlastníkom nehnuteľností by sa mal opäť stať navrhovateľ. Kúpna cena mala byť zo strany úpadcu uhradená priamo záložnému veriteľovi S. a.s. B. Uzavretá kúpna zmluva bola predložená príslušnej Správe katastra v D. na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech úpadcu, ktorá správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva a do dnešného dňa nebola uzatvorená zmluva spochybnená, resp. vyhlásená za neplatnú. V čase vyhlásenia konkurzu nehnuteľnosti boli zapísané na LV v prospech úpadcu, a preto odporkyňi vznikla povinnosť zapísať nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty. Navrhovateľ nepreukázal a nedoložil doklady o tom, že kúpna zmluva je neplatná. Odstúpenie od zmluvy, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva neboli medzi sporovými stranami v zmluve dohodnuté, a preto je právne neúčinné. Keď úpadca nesplácal úver, S. a.s. B., uplatnila prihláškou svoju pohľadávku v konkurznom konaní vo výške 3. 280. 163,– Sk, ktorú pohľadávku odporkyňa uznala s právom na oddelené uspokojenie podľa § 28 ZKV. V kúpnej zmluve v čl. III úpadca prehlásil, že preberá viaznúcu ťarchu na nehnuteľnostiach, ktorá predstavuje práve poskytnutý úver zo strany peňažného ústavu. Odstúpenie navrhovateľa od kúpnej zmluvy je účelové so snahou získať nehnuteľnosti späť a tieto výhodne speňažiť. Má za to, že vydaným rozsudkom dochádza k poškodeniu práv ostatných

veriteľov a bezdôvodnému obohateniu navrhovateľa. Z uvedených dôvodov navrhuje preto napadnutý rozsudok zrušiť.

Navrhovateľ vo svojom stanovisku k odvolaniu uviedol, že kúpnu zmluvou zo dňa 01. 02. 2005 ako predávajúci odpredal predmetné nehnuteľnosti spoločnosti S. s.r.o., ako kupujúcemu, t.j. ešte pred vyhlásením konkurzu na túto spoločnosť. V kúpnej zmluve sa kupujúci zaviazal platiť dohodnutú kúpnu cenu predávajúcemu navrhovateľovi priamo na účet jej záložného veriteľa. Vzhľadom k tomu, že kupujúci kúpnu cenu dohodnutým spôsobom nesplácal, navrhovateľ ešte pred vyhlásením konkurzu na túto spoločnosť listom zo dňa 07. 11. 2005 od tejto kúpnej zmluvy odstúpil, keď ešte pred tým poskytol kupujúcemu dodatočnú primeranú lehotu na zaplatenie kúpnej ceny listom zo dňa 31. 10. 2005. Odstúpením od zmluvy sa kúpna zmluva od začiatku zrušila, čím sa obnovilo vlastnícke právo navrhovateľa k predmetným nehnuteľnostiam, a to ešte pred vyhlásením konkurzu na kupujúceho. Navrhovateľ je teda vlastníkom predmetných nehnuteľností, a preto tieto odporkyňa neoprávnene zapísala do konkurznej podstaty úpadcu. Za irelevantnú považuje námietku odporkyne, že zmluva neobsahuje rozvázovacia podmienku, čo navrhovateľ nikdy netvrdil, keďže rozvázovacia podmienka a odstúpenie od zmluvy o prevode nehnuteľností sú dva rozdielne právne inštitúty. Navrhovateľ tiež nikdy netvrdil, že kúpna zmluva je neplatná, ale, že táto bola v dôsledku odstúpenia od zmluvy od začiatku zrušená. Neobstojí tiež argument odporkyne, že odstúpenie od zmluvy je právne neúčinné, keďže nebolo dohodnuté v zmluve. Podľa § 48 ods.1 Obč. zák. od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Navrhovateľ v zmysle tohto ustanovenia odstúpil od zmluvy zo zákonných dôvodov uvedených v § 517 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého ak dlžník nesplní svoj dlh ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť. Keďže kupujúci si svoju povinnosť uhradiť kúpnu cenu nesplnil, navrhovateľ len využil svoje právo a od zmluvy v zmysle zákona ešte pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu odstúpil, pričom ide o legitímny právny nárok, ktorého nemôže byť žiadnym spôsobom zbavený. Navrhovateľ by inak nemal k dispozícii ani kúpnu cenu, ani nehnuteľnosť, pričom jeho záväzok z úverovej zmluvy by naďalej trval. Zapísaním predmetných nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty teda bolo porušené vlastnícke právo navrhovateľa k predmetným nehnuteľnostiam a konkurzná podstata by sa na úkor

navrhovateľa bezdôvodne obohatila. Uspokojenie práva konkurzných veriteľov nemôže byť v žiadnom prípade na úkor navrhovateľa. Keďže záložný veriteľ si prihlásil do konkurzného konania svoju pohľadávku voči úpadcovi z iného zmluvného vzťahu, a to Dohody o pristúpení k záväzku č. 7067-2003, ide o samostatný nárok záložného veriteľa voči úpadcovi, ktorý nemožno zamieňať s nárokom navrhovateľa uplatneným v tomto konaní. Je vecou odporkyne, aby v konečnej správe a následne rozvrhovom uznesení zabezpečila, aby niektorý veriteľ nebol uspokojený dvakrát. Z uvedených dôvodov navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods.1 a § 214 ods.2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní rozsudku v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, podávať opravné prostriedky a pod.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl.46 ods.1 ústavy a čl. 36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ust. § 157 ods.2 O. s. p. podľa ktorého súd v odôvodnení rozhodnutia stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal navrhované dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Iba takéto rozhodnutie je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu prvého stupňa.

V danom prípade súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobe o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty v celom rozsahu vyhovel, pričom v odôvodnení rozsudku sa obmedzil iba na konštatovanie, že navrhovateľ od kúpnej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a úpadcom odstúpil, čo znamená, že nastal stav ako pred uzavretím kúpnej zmluvy, a to, že vlastníkom nehnuteľností je navrhovateľ, z ktorého dôvodu tieto boli do konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze zapísané nesprávne.

V odôvodnení napadnutého rozsudku však celkom absentuje z akého skutkového a právneho základu, okrem konštatovania odstúpenia od zmluvy, súd prvého stupňa vychádzal a vyvodil právo žalobcu na vylúčenie nehnuteľností špecifikovaných v žalobe z konkurznej podstaty úpadcu S. s.r.o. v konkurze D.

Je potrebné prisvedčiť žalovanému, že odstúpenie od zmluvy, sporná kúpna zmluva neumožňuje. Zákonom však za splnenia zákonných podmienok v zásade nie je vylúčené.

Odstúpenie od zmluvy v prípadoch stanovených zákonom, upravuje ako Obchodný i Občiansky zákonník. Rozlišovacím kritériom právneho režimu pre použitie príslušných ustanovení zákona je v takom prípade ust. § 261 ods. 1 v spojení s § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, t. j. či záväzkový vzťah vznikol medzi podnikateľmi v rámci ich podnikateľskej činnosti, resp. k nej má priamy vzťah.

Keďže súd prvého stupňa nárok navrhovateľa v zmysle príslušných ustanovení zákona neposudzoval, rozhodnutie je v tomto smere nepreskúmateľné, pre ktorý dôvod tiež nedostatočne zistil skutkový stav, je tak so zreteľom na uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa o dôvodnosti práva navrhovateľa na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty predčasné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 221 ods.1 písm. h) a 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 O. s. p. rozhodne i o trovách konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. 04. 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L. B.